

EBA/GL/2020/04

2020.05.04.

Iránymutatások az ügyletrészszorozat keretében esedékes szerződés szerinti kifizetések lejáráta súlyozott átlagának az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti meghatározásáról

1. Megfelelőségi és jelentéstételi kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBH az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások az EBH azzal kapcsolatos álláspontját ismertetik, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Jelentéstételi követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes illetékes hatóságok 30.08.2020-ig kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e, vagy meg kívánnak-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok nem felelnek meg az iránymutatásoknak. Az értesítéseket „EBA/GL/2020/04” hivatkozással az EBH honlapján szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítést olyan személynek kell benyújtania, aki megfelelő felhatalmazással rendelkezik arra, hogy a felügyeletet ellátó hatósága nevében nyilatkozzon annak megfeleléséről. Az EBH-nak megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást is be kell jelenteni.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1093/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

2. Tárgy, alkalmazási kör és fogalom meghatározások

Tárgy

5. Ezek az iránymutatások meghatározzák egy ügyletrészszorozat lejáratát (MT), valamint az ügyletrészszorozat keretében esedékes szerződés szerinti kifizetések (CF_t) lejáratát súlyozott átlaga (WAM) megállapításának az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett módszerét². Ebből a célból ez az iránymutatás meghatározza, miként kell megállapítani az említett cikkben hivatkozott szerződés szerinti kifizetéseket. Meghatározza továbbá a WAM-módszer alkalmazásához szükséges adatokat, valamint annak nyomon követését és végrehajtását.

Hatály

6. Ezzel az iránymutatással az EBH teljesíti az 575/2013/EU rendelet 257. cikkének (4) bekezdése szerinti megbízatását, hogy iránymutatást adjon ki.
7. Az iránymutatások az ügyletrészszorozat lejáratát az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint megállapító intézményekre vonatkoznak.

Címzettek

8. Az iránymutatás címzettjei az 1093/2010/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdésének i. pontjában meghatározott, hatáskörrel rendelkező hatóságok és az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott pénzügyi intézmények.

Fogalom meghatározások

9. eltérő rendelkezés hiányában az 575/2013/EU rendeletben és az (EU) 2017/2402³ rendeletben használt és meghatározott fogalmak ebben az iránymutatásban is az említett rendeletben, illetve irányelvben használt jelentéssel bírnak.

² Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2402 rendelete (2017. december 12.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 347., 2017.12.28., 35. o.).

3. Végrehajtás

10. A jelen iránymutatások 2020. szeptember 1. napjától hatályosak.

4. Iránymutatások

4.1 Szerződés szerinti kifizetések az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében

4.1.1 Hagyományos értékpapírosítások

11. Hagyományos értékpapírosítás esetén az intézményeknek az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett szerződés szerinti kifizetéseket a kezdeményező által a különleges célú gazdasági egységnek és a különleges célú gazdasági egység által az ügyletrészsorozat tulajdonosainak fizetendő szerződés szerinti kifizetések alapján kell meghatározniuk. Ebből a célból az intézményeknek a következő lépéseket kell sorrendben végrehajtaniuk:

- (a) az intézményeknek a 4.3. pontban meghatározott eszközmodell alkalmazásával meg kell határozniuk az alapul szolgáló kitétségek hitelfelvevőinek a különleges célú gazdasági egység számára fizetendő szerződés szerinti kifizetéseit;
- (b) az intézményeknek az eszközmodell alkalmazásának eredményét kell felhasználniuk a különleges célú gazdasági egység által az ügyletrészsorozat tulajdonosainak fizetendő szerződés szerinti kifizetések kiszámításához az ügyleti dokumentációban meghatározott kifizetési sorrendnek megfelelően, a kötelezettségmodell alkalmazásával és a következő lépések sorrendben történő végrehajtásával:
 - (i) meg kell határozniuk a különleges célú gazdasági egység által fizetendő pénzáramlások teljes összegét a 4.4.2 pontban meghatározottak szerint;
 - (ii) a szerződés szerinti kifizetéseket le kell osztaniuk az ügyletrészsorozat tulajdonosaira a 4.4.3 pontban meghatározottak szerint.

12. A fenti b) pont eredményét kell az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett szerződéses kifizetésnek tekinteni.

4.1.2 Szintetikus értékpapírosítás

13. Szintetikus értékpapírosítás esetén az intézményeknek az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett szerződés szerinti kifizetéseket a következők szerint kell megállapítaniuk:

- (a) Amennyiben az ügyletrészsorozatok hitelkockázati fedezettel ellátottak, az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett szerződés szerinti kifizetéseknek a következők összegét kell tekinteni:
- (i) az alapul szolgáló kitettségek hitelfelvevői által a kezdeményezőnek fizetendő azon szerződés szerinti kifizetések, amelyeket az ügyletrészsorozat fennálló összegének csökkentésére fordítanak, és
 - (ii) a kezdeményező által a hitelkockázati fedezettel ellátott ügyletrészsorozat hitelkockázati fedezetet nyújtójának fizetendő árszámírtó szerződéses kifizetései a 4.5 pontban meghatározottak szerint.
- (b) A fenti a) pontban említettektől eltérő ügyletrészsorozatok esetében az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett szerződés szerinti kifizetéseknek kizárólag az alapul szolgáló kitettségek hitelfelvevői által a kezdeményezőnek fizetendő azon szerződés szerinti kifizetéseket kell tekinteni, amelyeket az ügyletrészsorozat fennálló összegének csökkentésére fordítanak.

4.2 Adatok és információk

4.2.1 Az alapul szolgáló kitettségek halmazára vonatkozó adatok forrása

Belső adatok használata

14. Az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett WAM-módszer alkalmazásának céljából az intézményeknek az értékpapírosított kitettségek alapul szolgáló portfóliójára vonatkozó belső adatokat kell használniuk, amennyiben az értékpapírosított kitettségek tekintetében ők a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtók.

Külső adatok használata

15. Amennyiben nem az intézmények az értékpapírosított kitettségek tekintetében a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtók, és nincs hozzáférésük a belső adatokhoz, akkor csak a következő külső adatforrásokat kell használniuk:
- (a) a kezdeményező, a szponzor, a különleges célú gazdasági egység vagy a hitelkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtó által közvetlenül, vagy harmadik fél adatszolgáltatón keresztül nyújtott adatok,
 - (b) az értékpapírosítás alapul szolgáló kitettségére vonatkozóan a kezdeményező, a szponzor és a különleges célú gazdasági egység által az (EU) 2017/2402 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a)–e) pontjainak megfelelően rendelkezésre bocsátott adatok,

(c) az értékpapírosítás alapul szolgáló kitétségre vonatkozóan az (EU) 2017/2402 rendelet 5. cikkében előírt adatok,

(d) az ügyleti dokumentáció.

4.2.2 Az alapul szolgáló kitétségek halmazára vonatkozó adatok

16. Az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett WAM-módszer alkalmazásának céljából a 4.3 pontban foglalt eszközmodell alkalmazásához szükséges adatoknak teljesnek kell lenniük.
17. Amennyiben az eszközmodell alkalmazásához szükséges adatok hiányosak, az intézményeknek el kell végezniük a jelen bekezdésben meghatározottak szerinti szükséges kiigazításokat. Abban az esetben, ha az adatok hiánya az alapul szolgáló kitétségek jelenlegi tőkeösszegére vagy devizanemeire vonatkozik, az intézménynek nem szabad alkalmaznia az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett WAM-módszert.
18. A 17. bekezdésben említett kiigazításoknak a legkonzervatívabb feltételezést kell tükrözniük, mégpedig azt, amely az ügylet jogilag rögzített végső lejárat idejéhez legközelebbi szerződés szerinti kifizetéseket halasztja el. Ebből a célból az intézményeknek először az ügyleti dokumentációban az elismerhetőségi kritériumokra vonatkozóan rendelkezésre álló adatokat kell felhasználniuk, majd a kiigazítások következő, nem kimerítő listáját kell alkalmazniuk attól függően, hogy az alapul szolgáló kitétségre vonatkozó információk közül melyik hiányos.

Amennyiben az alapul szolgáló kitétségre vonatkozó információk hiányosak:

- (a) a „lejárat napja” tekintetében, az intézményeknek a jogilag rögzített végső lejáratit időt kell használniuk;
- (b) a „törlesztés típusa” tekintetében, az intézményeknek egyszeri törlesztést előíró törlesztést (bullet) kell alkalmazniuk, ami olyan törlesztést jelent, ahol a teljes tőkeösszeg az utolsó törlesztőrészletben kerül visszafizetésre;
- (c) az „ütemezett tőketörlesztés gyakorisága” tekintetében, az intézményeknek olyan éves tőketörlesztést kell alkalmazniuk, ahol a törlesztés típusa időszakos részletfizetést ír elő;
- (d) az „ütemezett kamattörlesztés gyakorisága” tekintetében, az intézményeknek olyan éves tőketörlesztést kell alkalmazniuk, ahol a törlesztés típusa időszakos részletfizetést ír elő;
- (e) az „aktuális kamatláb” tekintetében, az intézményeknek – amennyiben az ügyleti dokumentációban nem áll rendelkezésre információ az értékpapírosított kitétségek kamatláb-intervallumára vonatkozóan – a lehető legalacsonyabb kamatlábat kell alkalmazniuk.

19. A 18. pont e) alpontjától eltérve, amennyiben a kitettségek azon fennálló összege, amelyre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat az aktuális kamatlábat illetően, nem haladja meg az értékpapíros kitettségek teljes fennálló összegének 5 %-át, az intézményeknek e kitettségek tekintetében azon értékpapírosított kitettségek kitettséggel súlyozott átlagos kamatlábat kell használniuk, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok.

4.2.3 Az értékpapírosítási ügyletre vonatkozó információk

20. Az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett WAM-módszer alkalmazásának céljából az intézményeknek pontos és megbízható információkra kell támaszkodniuk.
21. A hagyományos értékpapírosításnál a különleges célú gazdasági egységtől az értékpapírosítási pozíció tulajdonosainak járó szerződés szerinti kifizetések, illetve szintetikus értékpapírosításnál a kockázatot átadó és a fedezetnyújtó között létrejött hitelkockázattal szembeni védelmet biztosító megállapodásból származó szerződés szerinti kifizetések kiszámításának alapjául szolgáló információk elsődleges forrása az ügylet dokumentáció.
22. Az intézményeknek elsődlegesen az (EU) 2017/2402 rendelet 7. cikkével összhangban rendelkezésre bocsátott információkat kell használniuk.
23. A nem ABCP STS értékpapírosítások esetében az intézmények kiegészítő jelleggel felhasználhatják az (EU) 2017/2402 rendelet 22. cikkének (3) bekezdésével összhangban rendelkezésre bocsátott kötelezettségi cash flow modellt is.
24. Azokban az esetekben, ahol a kezdeményező, a szponzor és a különleges célú gazdasági egység harmadik országban letelepedett, figyelembe kell venni az értékpapírosítás dokumentációjára vonatkozóan az (EU) 2017/2402 rendelet 5. cikkében előírtaknak megfelelően rendelkezésre bocsátott információkat is.

4.3 Eszközmodell: a különleges célú gazdasági egységnek járó szerződés szerinti kifizetések meghatározásának módszertana

4.3.1 Az eszközmodellekre vonatkozó általános rendelkezések

25. Az eszközmodellel az intézményeknek meg kell határozniuk a különleges célú gazdasági egységnek fizetendő, a portfólió által t időszak alatt generált összes szerződés szerinti kifizetést az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettek szerint.
26. Az intézményeknek fő paraméterként kell használniuk minden olyan releváns információt, amely befolyásolhatja a kifizetéseket, ideértve a tőkeösszeget, a kamatokat és adott esetben a díjakat.

27. Az intézményeknek a kifizetéseket minden egyes hitelnél külön kell meghatározniuk. Adott esetben a részletezettség miatt az előrejelzés az értékpapírosított kitettségek homogén alkalmazai alapján is modellezhető az olyan eszköztípusok esetén, mint például a vevőkövetelések.
28. A nem teljesítő kitettségekből származó pénzáramlást a teljesítő kitettségekből származóktól külön kell modellezni.

4.3.2 A teljesítő alapul szolgáló kitettségek módszertana

Tőke- és kamattörlesztések

29. A tőketörlesztéseket a hitel szintjén kell kiszámolni, figyelembe véve a hitelfelvevő és a kezdeményező vagy az eredeti hitelező között létrejött megállapodás azon feltételeit, amelyek befolyásolják a kifizetések összegét és gyakoriságát. A számításnak pontosan tükröznie kell különösen a kifizetések szerződés szerinti gyakoriságát, a tőketörlesztés várható összegét és az egyes időszakokban beszedhető kapcsolódó kamatterheket.
30. Az intézményeknek feltételezniük kell, hogy a törlesztés módja és a WAM kiszámításának napján alkalmazandó kamatláb változatlan marad a hitel teljes futamideje alatt, amennyiben a szerződés még nem realizált vagy még nem kiváltódott opciókat határoz meg. Amennyiben a szerződés már előrevetíti, hogy a törlesztés módja és/vagy a jövőbeli időszakokra alkalmazandó kamatláb teljesen előre meghatározott módon úgy fog változni, hogy a törlesztés pontos összege és/vagy a jövőbeli időszakokra alkalmazandó kamatláb már a WAM kiszámításának napján meghatározható, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a jövőbeli változásokat.

Rulírozó időszakok kezelése

31. Az eszközmodell rulírozó értékpapírosításokra való alkalmazása céljából az intézményeknek valamennyi, az alábbiakban felsorolt lépést el kell végezniük:
 - (a) Az intézményeknek meg kell határozniuk az egyes értékpapírosított kitettségek tervezett futamidejét a WAM kiszámításának napján.
 - (b) Minden egyes, a feltöltési vagy a rulírozó időszak vége előtt lejáró értékpapírosított kitettség tekintetében az intézményeknek az ütemezett lejáratot úgy kell kiigazítaniuk, hogy az egyenlő legyen az aktuális lejáratának és annak a kitettségnek a leghosszabb megengedett futamidejének az összegével, amely a feltöltési vagy rulírozó időszak alatt hozzáadható az értékpapírosított portfólióhoz. A kiigazításokat annyszor kell elvégezni, amennyiszer az szükséges ebből a célból, ha a korrigált futamidő rövidebb, mint a feltöltési vagy a rulírozó időszak hossza.
 - (c) A végső lejáratot nem kell kiigazítani, ha az értékpapírosított kitettség ütemezés szerinti lejárata a rulírozó időszak vége után van.

Az előtörlesztésekkel kapcsolatos feltételezések

32. Az intézmények figyelembe vehetnek előtörlesztéseket, ha elegendő adat áll rendelkezésre az eszközosztály elmúlt 5 évben megfigyelt korábbi előtörlesztési rátájára vonatkozóan az eszközök keletkeztetése szerinti országban, azzal a feltétellel, hogy az intézmények a következők közül a legalacsonyabbat vehetik figyelembe:
- (a) az ügylet árazási feltételezéseinek alapforgatókönyvében figyelembe vett előtörlesztési ráták, 20 %-os korláttal;
 - (b) a negyedévente, vagy legalább évente megfigyelt eszközosztályok legalacsonyabb korábbi előtörlesztési rátája a leghosszabb rendelkezésre álló időszak, de minimum 5 év alatt, az eszközök keletkeztetése szerinti országban;
 - (c) az ügylet kezdeményezése óta a teljes futamidő alatt megfigyelt átlagos negyedéves előtörlesztési ráta, azzal, hogy legalább egy év adatainak kell rendelkezésre állniuk.

A jövőbeli nem teljesítésekre vonatkozó feltételezések

33. Amennyiben a kitétségek egy teljesítő portfólió részét képezik, az intézményeknek a WAM-számítás időpontjában nulla jövőbeli nem teljesítést és késedelmet kell feltételezniük.

Készpénzszámla és egyéb befektetések

34. Az intézményeknek figyelembe kell venniük a betéti számláról érkező jövedelmet, valamint a különleges célú gazdasági egység egyéb rövid lejáratú befektetéseit.

Az értékpapírosított kitétségekre vonatkozó szerződéses megállapodások

35. Az intézményeknek figyelembe kell venniük a kibocsátó által megkötött azon szerződéses megállapodásokat, amelyek célja az értékpapírosított kitétségek kockázatának csökkentése.
36. A WAM minden kiszámítási időpontjában az intézményeknek azt kell feltételezniük, hogy a szerződéses felek közötti kifizetések a számítás napján fennálló szinten változatlanok maradnak a szerződés hátralevő futamideje alatt, még akkor is, ha a szerződés még nem realizált vagy még ki nem váltódott opciókat irányoz elő. Amennyiben a szerződés már előrevetíti, hogy a jövőbeli időszakokban alkalmazandó kifizetések teljesen előre meghatározott módon úgy fognak változni, hogy az alkalmazandó kifizetés pontos összege már a WAM kiszámításának napján meghatározható, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a jövőbeli változásokat.
37. Amennyiben a szerződéses felek közötti kifizetések olyan fennálló névértékekhez kapcsolódnak, amelyek kiszámíthatók az eszközmodell ebben a szakaszban meghatározott rendelkezéseivel összhangban, a jövőbeli kifizetéseket úgy kell kiigazítani, hogy azok tükrözzék e névértékek várható alakulását.

Az értékpapírosított kitettségekre vonatkozó szerződéses kiváltó feltételek

38. Abban az esetben, ha bekövetkezett egy kiváltó esemény, az intézményeknek figyelembe kell venniük azokat a szerződéses kiváltó feltételeket, amelyek az aktiválási időponttól megváltoztatták az értékpapírosított kitettségekből származó pénzáramot. Amennyiben egy meghatározott jövőbeli időpontban szerződéses kiváltó feltételeket kell alkalmazni teljesen előre meghatározott módon, úgy, hogy a jövőbeli pénzáram pontos változása meghatározható a WAM kiszámításának napján, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a szerződéses kiváltó feltételeket.

4.3.3 A nem teljesítő kitettségek módszertana

39. A WAM kiszámításának időpontjában nem teljesítő kitettségek esetében azzal a feltételezéssel kell élni, hogy a tőke- és kamattörlesztés az értékpapírosítás teljes futamideje alatt nullával lesz egyenlő.

A megtérülési rátával kapcsolatos feltételezések

40. Azokban az esetekben, amikor az intézmények az értékpapírosított kitettségek egy részére az LGD-re vonatkozó saját becsléseket használhatnak az 575/2013/EU rendelet Harmadik része II. címének 3. fejezetében foglalt követelményekkel összhangban, ezen értékpapírosított kitettségek megtérülési rátájaként 1 mínusz az LGD értéket kell használniuk.
41. Az intézményeknek megtérülési rátaként 1 mínusz az eszközosztály tekintetében az eszközök keletkeztetése szerinti országban az elmúlt 5 évben megfigyelt átlagos múltbeli veszteségrátát kell használniuk a 40. ponttól eltérő értékpapírosított kitettségek esetén. Amennyiben nem áll rendelkezésre az elmúlt 5 teljes évre vonatkozóan információ, a legmagasabb megfigyelt korábbi veszteségrátát kell figyelembe venni. Amennyiben megbízható forrásokból, például hosszú időszakot lefedő adatokkal rendelkező jelzáloghitel-szervezetektől vagy hitelminősítő intézetektől ezen információk egyike sem elérhető, az intézményeknek 50 %-os veszteségrátát kell használniuk az előresorolt nem lakossági értékpapírosított kitettségekre, 100 % veszteségrátát pedig a nem előresorolt nem lakossági értékpapírosított kitettségekre.

A megtérülés ütemezésére vonatkozó feltételezések

42. Azokban az esetekben, amikor az intézmények az LGD-re vonatkozó saját becsléseket használhatnak az 575/2013/EU rendelet Harmadik része II. címének 3. fejezetében foglalt követelményekkel összhangban, a megtérülés ütemezéseként a nemteljesítési modellekben az LGD-jükben alkalmazott átlagos behajtási időszakra vonatkozó feltételezéseket kell használniuk. A többi intézmény esetén a megtérülés ütemezéséről feltételezni kell, hogy az az eszközök keletkeztetésével azonos eszközosztályban és országban az elmúlt 5 évben megfigyelt korábbi átlagos behajtási időszakokkal egyenlő. Amennyiben ez az információ nem áll rendelkezésre, helyette leghosszabb megfigyelt behajtási időszakot kell használni.

Azokban az esetekben, amikor ezen információ egyike sem áll megbízható forrásokból (pl. hosszú időszakot lefedő adatokkal rendelkező nemzeti jelzáloghitel-szervezetektől vagy hitelminősítő intézetektől) rendelkezésre, az intézményeknek azt kell feltételezniük, hogy az összes megtérülés az ügylet jogilag rögzített végső lejáratánál napján realizálódik.

4.4 Kötelezettségmodell: a különleges célú gazdasági egység által az ügyletrészszorozat tulajdonosainak fizetendő szerződés szerinti kifizetések meghatározásának módszertana hagyományos értékpapírosítás esetén

4.4.1 A kötelezettségmodellre vonatkozó általános rendelkezések

43. A kötelezettségmodellben használt összes bemeneti változónak pontosan figyelembe kell vennie az ügylet értékpapírosítási ügyleti dokumentációban meghatározott szerződéses feltételeit, ideértve korlátozás nélkül a következőket:
 - (a) az ügyletrészszorozatokra vonatkozó összes releváns információ, például az ügyletrészszorozatok jogilag rögzített végső lejáratának napja, fizetési gyakorisága, kamatszelvényének kamatlába, tőkeösszege és névértéke;
 - (b) a fő strukturális jellemzők, például kifizetési sorrend és kapcsolódó kiváltó feltételek;
 - (c) fedezeti megállapodások, strukturális védelmi mechanizmusok, költségek és díjak.
44. Nem szabad figyelembe venni azokat az opcionális szerződéses jellemzőket, kivéve az 575/2013/EU rendelet 244. cikkének (4) bekezdésének g) pontjában említett visszavásárlási jogot a maradék pozíciókra, amelyek csökkentenék az ügyletrészszorozat futamidejét.

4.4.2 A különleges célú gazdasági egység által fizetendő teljes összeg meghatározása

A pénzáram teljes összegének meghatározására vonatkozó általános elvek

45. Az intézményeknek ki kell számolniuk a különleges célú gazdasági egység által az egyes kamatfizetések napján fizetendő teljes pénzáram összegét. Az intézményeknek az eszközmódel 4.3. pont szerinti alkalmazásával kapott eredményt kell használniuk és azt adott esetben korrigálniuk kell a fedezeti megállapodásokból és strukturális védelmi mechanizmusokból származó pénzáramokkal, valamint a különleges célú gazdasági egység felmerült költségeivel és díjaival a szerződés szerinti kifizetések ügyletrészszorozatokhoz történő allokálása előtt az e pontban meghatározottak szerint.

Kiigazítások

46. A különleges célú gazdasági egység által az alapul szolgáló kitettségek által generált és az ügyletrézsorozatok tulajdonosainak fizetendő pénzáramok közötti eltérések fedezése céljából kötött fedezeti megállapodásokat figyelembe kell venni a különleges célú gazdasági egység által fizetendő teljes rendelkezésre álló pénzáram összegének kiszámításánál. Ezeknek a kiigazításoknak tartalmazniuk kell adott esetben a deviza- és kamatswapügyletekből származó pénzbeáramlásokat és -kiáramlásokat.
47. Az intézményeknek továbbá figyelembe kell venniük azokat a strukturális védelmi mechanizmusok használatából származó tényleges pénzáramlásokat is, amelyeknek célja annak biztosítása, hogy az ügyletrézsorozatok alapján fizetendő tőke- és kamatösszegek teljes mértékben és időben megfizetésre kerüljenek, adott esetben, így például egy likviditási hitelkeretből, tartalékalapból vagy értékpapírosítási felár meghatározásának mechanizmusából származó pénzkiáramlásokat és -beáramlásokat.
48. Az intézményeknek a 46. és 47. pontban említett kiigazításokat csak az alábbi esetekben kell alkalmazniuk:
- (a) ha fedezeti megállapodást vagy strukturális védelmi mechanizmust használtak, és annak a teljes fizetendő összegre hatása van, amely esetben az intézményeknek a WAM számításának napján érvényes, ténylegesen megfigyelt adatokra kell támaszkodniuk;
 - (b) ha azok egy adott jövőbeli időpontban, teljesen előre meghatározott módon lesznek alkalmazandók úgy, hogy a jövőbeli időszak pénzáramának a pontos változása már az adott WAM kiszámításának napján meghatározható.

4.4.3 A szerződés szerinti kifizetések elosztása az ügyletrézsorozat tulajdonosai között

49. A kifizetések ügyletrézsorozat-tulajdonosok közötti elosztásának megfelelően tükröznie kell az értékpapírosítási ügyletre vonatkozó szerződéses megállapodás WAM kiszámításának napján érvényes feltételeit.

A strukturális jellemzők kezelése

50. A kötelezettségi pénzáramok modellezésekor az ügylet minden olyan strukturális jellemzőjét figyelembe kell venni, amely szabályozza a kifizetések ügyletrézsorozat-tulajdonosok közötti elosztását. Ide tartoznak többek között a kifizetési sorrendre vonatkozó szerződéses szabályok, az értékpapírok törlesztési profilja és a kiváltó feltételek alkalmazása utáni minden változás.

Kifizetési sorrend

51. A kifizetések egyes ügyletrézsorozat-tulajdonosok közötti elosztásának követnie kell a kifizetési sorrendre vonatkozó szabályokat, amelynek pontosan meg kell határoznia azt a

sorrendet, amely alapján az egyes ügyletrészsorozatok értékpapírjait kifizetik, valamint a kifizetések elosztásának ütemezését.

52. Ezenkívül az egyes értékpapírok kifizetésének meghatározásakor adott esetben figyelembe kell venni a likviditási hitelkeret részleges vagy teljes lehívás utáni feltöltésére vonatkozó szabályokat, a tartalékalap törlesztését és a tőkevesztés-számla (PDL) feltöltését.

Törlesztési profil

53. A kötelezettségmodellben figyelembe kell venni az ügyletrészsorozatok értékpapírjainak törlesztését. A kötelezettségmodellnek pontosan le kell másolnia az egyes értékpapírokra alkalmazandó törlesztési szabályokat a kifizetési sorrendben meghatározottak szerint, a WAM kiszámításának időpontjában érvényes ügyleti dokumentációnak megfelelően.

Kiváltó feltételek

54. Az ügylet pénzáramát módosító szerződéses kiváltó feltételeket csak akkor kell figyelembe venni a kötelezettségmodellben, ha azok a WAM kiszámításának napján aktiválódtak.
55. Az alapul szolgáló eszközök teljesítményén alapuló kiváltó feltételekről – például a késedelmes fizetési arányok és veszteségráták vagy az alapul szolgáló eszközök előtörlesztési gyorsasága – nem feltételezhető, hogy azok aktívak, kivéve, ha a számítás napján a tényleges teljesítmény megfelel az előre meghatározott feltételeknek. Amennyiben azonban egy meghatározott jövőbeli időpontban egy szerződéses kiváltó feltételt teljesen előre meghatározott módon alkalmazni kell, úgy, hogy a jövőbeli időszakban a pénzáram pontos változása már a WAM kiszámításának napján meghatározható, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a jövőbeli változásokat.

Az opcionális jellemzők kezelése

56. Az olyan opcionális szerződéses jellemzőket, amelyek csökkentenék az értékpapírok futamidejét, például a védelem költségnek megemelésére vonatkozó opciókat (step-up call), eladási opciókat, futamidő opciókat és adózási opciókat nem kell figyelembe venni.
57. Az előző ponttól eltérve, figyelembe vehetők azok az 575/2013/EU rendelet 244. cikke (4) bekezdésének g) pontja szerinti maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási jogok, amelyek megengedik az értékpapírok lejárat előtti visszaváltását az értékpapírosított kitettségek teljes törlesztése előtt.

4.5 Az ügyletrészsorozat alapján fizetendő szerződés szerinti kifizetések meghatározásának módszertana szintetikus értékpapírosítás esetén

4.5.1 A pénzáram összegének meghatározására vonatkozó általános elvek

58. Az intézményeknek az alapul szolgáló kitétségek hitelfelvevői által a kezdeményezőnek fizetendő szerződés szerinti kifizetéseket ugyanazon módszer alkalmazásával kell meghatározniuk, mint a hagyományos értékpapírosítás során a teljesítő kitétségek esetében a 4.3. pontban meghatározottak szerint. A szerződés szerinti kifizetések azok a kifizetések, amelyeket elosztanak az ügyletrészsorozatokra az ügylet feltételeivel összhangban. Ez nem tartalmazhatja az előtörlesztéseket.
59. Az intézményeknek az 58. pontban említett szerződés szerinti kifizetéseket a fennmaradó összegük csökkentésével kell az ügyletrészsorozatokra elosztaniuk az ügylet feltételeiben meghatározott allokációnak megfelelően. Ezt az allokációt pontosan tükröznie kell a WAM kiszámításának időpontjában érvényes feltételeknek. Azokban az esetekben, ahol az allokáció nincs egyértelműen meghatározva a feltételekben, az intézményeknek nem kell az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott WAM-módszert alkalmazniuk.
60. A kezdeményező által fizetendő ázsói szerződés szerinti kifizetéseit az intézményeknek az ügylet szerződéses feltételeinek megfelelően kell meghatározniuk, az értékpapírosítási ügyleti dokumentációban meghatározottak szerint.
61. Amennyiben az ázsói szerződés szerinti kifizetéseinek függnek a hitelvédelemmel érintett ügyletrészsorozatok fennálló egyenlegétől, az intézményeknek a jelen szakasszal összhangban modellezniük kell az ügyletrészsorozatok fennálló egyenlegét az elkövetkező időszakokra az ügylet jogilag rögzített lejárataig.

4.5.2 Törlesztés

62. Az intézményeknek az ügyletrészsorozatok fennmaradó összegének meghatározása érdekében figyelembe kell venniük az ügyleti dokumentációban meghatározott törlesztési rendet, és feltételezniük kell, hogy az ügyletrészsorozatok törlesztése a WAM kiszámításának időpontjában az ügylet teljes futamideje alatt alkalmazandó.
63. Amennyiben az ügyleti dokumentáció már előrevetíti, hogy a jövőbeli időszakokban alkalmazandó törlesztési rend teljesen előre meghatározott módon úgy fog változni, hogy a törlesztés pontos jövőbeli összege már a WAM kiszámításának napján meghatározható, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a jövőbeli változásokat.

4.5.3 Kiváltó feltételek

64. Azokban az esetekben, ahol a garancia vagy a szerződés olyan kiváltó feltételt tartalmaz, amely meghatározott teljesítendő feltételek (pl. az értékpapírosított kitettségek teljesítménye) alapján módosítja a törlesztési rendet (pl. arányos törlesztésről egymást követő törlesztésre), ezt a kiváltó feltételt nem kell figyelembe venni, kivéve, ha az a WAM kiszámításának napján már aktiválódott. Amennyiben azonban egy meghatározott jövőbeli időpontban egy szerződéses kiváltó feltételt teljesen előre meghatározott módon alkalmazni kell, úgy, hogy a jövőbeli időszakban a pénzáram pontos változása már a WAM kiszámításának napján meghatározható, az intézményeknek figyelembe kell venniük ezeket a jövőbeli változásokat.

4.5.4 Opcionális jellemzők

65. Amennyiben a kezdeményezőnek lehetősége van megszüntetni a védelmet és az ügylet feltételei pozitív ösztönzőt tartalmaznak a kezdeményező számára az ügylet szerződéses lejárat előtt lehívására, a kezdeményezőnek a védelem lejáratát kell figyelembe vennie mint az a legkorábbi nap, amelyen az opció érvényesíthető. Egyéb esetekben a kezdeményezőnek az ilyen opciót úgy kell kezelniük, hogy az nem befolyásolja a védelem lejáratát.
66. Az intézmények figyelembe vehetik azokat az 575/2013/EU rendelet 245. cikke (4) bekezdése f) pontjának megfelelő maradék pozíciókra vonatkozó visszavásárlási jogokat, amelyek megengedik az értékpapírok lejárat előtti visszaváltását az értékpapírosított kitettségek teljes törlesztése előtt.

4.6 A WAM-módszernyomon követése és végrehajtása

4.6.1 Modell-kiigazítások

67. A WAM-módszer alkalmazásához használt modelleket nyomon kell követni, és amikor csak szükséges, aktualizálni kell a következők figyelembevételére érdekében:
- (a) a kulcsfontosságú paraméterek bármely változása, beleértve a fennálló értékpapír-egyenleget, a kiváltó feltételek állapotát és az ügylet teljesítményét; és
 - (b) az ügylet bármely más lényeges változása, beleértve az értékpapírok vagy alapul szolgáló kitettségek átstrukturálását.

4.6.2 Harmadik fél adatszolgáltatók igénybevétele

68. Az intézményeknek csak abban az esetben szabad harmadik fél adatszolgáltatókra támaszkodniuk, ha megfelelő átvilágítást végeztek a harmadik fél jelen iránymutatásoknak való megfelelésének biztosítására. Ebből a célból az intézmények figyelembe vehetik olyan külső független könyvvizsgáló értékelését, aki igazolható tapasztalattal rendelkezik a pénzáram modellezés terén, továbbá mélyreható értékpapírosítási ismeretekkel rendelkezik.

4.6.3 Külső modellek

69. Az intézmények csak akkor támaszkodhatnak harmadik fél szolgáltatók modelljére, ha megfelelő átvilágítást végeztek és megerősítették, hogy a harmadik fél megfelel az iránymutatásoknak, továbbá megfelelő szintű piaci tapasztalattal rendelkezik a pénzáram modellezés terén, illetve mélyreható értékpapírosítási ismeretekkel rendelkezik. Ebből a célból az intézmények figyelembe vehetik olyan külső független könyvvizsgáló értékelését, aki igazolható tapasztalattal rendelkezik a pénzáram modellezés terén, továbbá mélyreható értékpapírosítási ismeretekkel rendelkezik.

4.6.4 Belső modellek

70. Az intézmények által a WAM kiszámításához kidolgozott eszköz- és kötelezettségmodelleket egy kezdeti felülvizsgálatnak kell alávetni, ami lehet egy független belső felülvizsgálat vagy egy független könyvvizsgáló által elvégzett felülvizsgálat. Ahhoz, hogy a belső felülvizsgálat független legyen, az értékelést olyan alkalmazottnak kell elvégeznie, aki a modell megtervezéséért és fejlesztéséért felelős személyektől független. A belső és a külső könyvvizsgálóknak is igazolható tapasztalatokkal kell rendelkezniük a pénzáram modellezés terén, továbbá mélyrehatóan ismernie kell az értékpapírosítás folyamatát.

4.6.5 Minőség-ellenőrzés

71. Az intézményeknek és a külső szolgáltatóknak rendelkezniük kell egy olyan pénzárammodell fenntartásához szükséges szakértelemmel és képességgel, amely pontosan tükrözi az alapul szolgáló portfólió és az ügyletet WAM kiszámításának időpontjában érvényes meghatározó jellemzőit.
72. Az eszköz- és kötelezettségmodell következetességét és megbízhatóságát mintavétel alapján évente felül kell vizsgálni az intézmény olyan alkalmazottai által, akik belső modellek esetén nem felelősek a modell megtervezéséért és kifejlesztéséért vagy a belső ellenőrzésért. A független felülvizsgálatnak legalább a következőket kell értékelnie:
- (a) az eszközmodellben használt bemeneti adatok gyűjtésének minősége, és a bementi adatok reprezentatív jellege;
 - (b) a kulcsfontosságú paraméterek gyűjtésének pontossága figyelemmel az ügyleti dokumentáció feltételeire;
 - (c) az általános számítás pontossága.
73. A független felülvizsgálatnak az intézményt egy olyan dokumentációval kell ellátnia, amely meghatározza, hogy egyetért-e azzal, hogy az eszköz- és kötelezettségmodellek érvényes eredményeket hoztak, és adott esetben ajánlásokat fogalmaz meg azokra a kiigazításokra vonatkozóan, amelyek javíthatják az eszköz- és kötelezettségmodellek minőségét.

4.6.6 Az intézmények általi végrehajtás

74. Az intézményeknek az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett WAM-módszert következetes módon az összes, ugyanazon értékpapírosítási ügyletkez értékpapírosítási pozíciónál alkalmazniuk kell.
75. Ha a WAM-módszert az értékpapírosítási pozíciók szavatolótőke-követelményeinek meghatározására használják a SEC-IRBA vagy SEC-ERBA módszereknek megfelelően, akkor az egyes ügyletrézsorozatokra meghatározott értékpapírosítási pozíciók lejáratának súlyozott átlagát legalább negyedévente ki kell számítani és aktualizálni kell.
76. Amennyiben az intézmények egy értékpapírosítási pozíció lejáratát az 575/2013/EU rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt WAM-módszer alkalmazásával határozzák meg, a WAM-módszert következetesen és ugyanazon rendelet 257. cikkének (2) bekezdésével összhangban kell alkalmazniuk mindaddig, amíg az intézmény meg nem szünteti az értékpapírosítási pozíciót. Kivételes esetben, ha a jogilag rögzített végső lejárat egy év alá csökken, az intézmények abbahagyhatják a WAM-módszer alkalmazását.